

Κώστας Λαπαβίτσας

(Η ανάρτηση αυτή έγινε στις Τετάρτη, **6 Φεβρουαρίου 2013**, ωστόσο ακριβολογεί μέχρι τελευταίας τελείας σήμερα. Άλλωστε στο **ιστολόγιο του Κώστα Λαπαβίτσα** είναι και η δημοφιλέστερη όλων. Η συνοδευτική φωτογραφία καθώς και οι επισημάνσεις έχουν τεθεί από εμάς)

Διαβάζω τακτικά δηλώσεις «πνευματικών ανθρώπων», για την ανάγκη να γίνουμε πιο ολιγαρκείς, να καταλάβουμε ότι **πέρασε ο καιρός των παχιών αγελάδων, να δεχτούμε ότι θα είμαστε όλοι φτωχότεροι.**

Συχνά συνοδεύονται από διάφορα δακρύβρεχτα για το τέρας του καταναλωτισμού, την αλλοτρίωση της σύγχρονης ζωής, τη χυδαιότητα της βουλμίας. Είναι, λένε, προσωπική, οικογενειακή και εν τέλει εθνική ανάγκη να ξαναβρούμε το μετρημένο παρελθόν μας.

Μου θυμίζουν πολύ εκείνα που γράφονται στον επίσημο τύπο από περιώνυμους δημοσιογράφους και πολιτικούς. Ότι **πρέπει να φτωχύνουμε για να μην πτωχεύσουμε.** Ότι υπήρξε φούσκα στην Ελλάδα την προηγούμενη δεκαετία. Ότι ξεσαλώσαμε και τώρα πληρώνουμε τα επίχειρα. Ότι δεν μπορεί να υπάρχει ευμάρεια με δανεικά. Ότι, ακόμη, ο 'λιτός βίος' είναι πηγή ψυχικής ηρεμίας και αρετής.

Που βρέθηκαν όλοι αυτοί οι **όψιμοι κοσμοκαλόγεροι;**

Πως έζησαν στην Ελλάδα που αφήνουμε πίσω οριστικά;

Πως ζούνε στη φτωχή, τρομαγμένη κι ανάστατη Ελλάδα που αναδύεται;

Τι ακριβώς νομίζουν ότι προσφέρουν με όσα λένε;

Που στοχεύουν;

Μοιάζουν βέβαια πολύ μεταξύ τους, έστω κι αν προέρχονται από διαφορετικά σημεία του πολιτικού φάσματος. **Άνθρωποι κατά κανόνα επιτυχημένοι, με καταξίωση και απολαβές πολύ πάνω του μέσου όρου.** Άνθρωποι που συμμετείχαν ενεργά στα όσα συνέβησαν στην χώρα μας την προηγούμενη δεκαετία, που ανέπνευσαν τον αφηνιασμένο αέρα των ανώτερων στρωμάτων και που συνεχίζουν να διαμορφώνουν τα πράγματα, διότι φυσικά τίποτε δεν έχει αλλάξει, εκτός από το ότι οι ισχυροί έχουν γίνει ισχυρότεροι.

Που όμως είδαν το ξεσάλωμα της προηγούμενης δεκαετίας για τη μεγάλη πλειονότητα του του ελληνικού λαού;

Για ποια φούσκα ο λόγος;

Η κατανάλωση, για παράδειγμα, παρέμεινε σταθερή ως ποσοστό του ΑΕΠ μέχρι να ξεσπάσει η κρίση, και μετά κατέρρευσε. Ναι, το ποσοστό ήταν υψηλό σε σχέση με άλλες χώρες, αλλά η αιτία ήταν το σχετικά χαμηλό ποσοστό των επενδύσεων, δηλαδή η συνέχιση της αποβιομηχάνισης.

Φταίει όμως η «βουλμιά» των εργαζόμενων, των συνταξιούχων και των αυτοαπασχολούμενων γι' αυτό;

Δεν φταίει η αστική τάξη, που αντί να στηρίξει την εγχώρια επένδυση, έτρεχε να ανοίξει επιχειρήσεις στα Βαλκάνια κι αλλού;

Δεν υπήρξε καμία φούσκα τη δεκαετία του 2000. Ούτε στις τιμές των ακινήτων, ούτε στις τιμές των μετοχών, ούτε στην κατανάλωση. Αυτό που υπήρξε ήταν η τραγική αποτυχία της χώρας να ενταχθεί επιτυχώς στην ΟΝΕ, που έφερε τεράστια εξωτερικά ελλείμματα και άρα γιγαντιαίο εγχώριο και διεθνή δανεισμό. Για τους πολλούς, το ευρώ σήμαινε αδυναμία αποταμίευσης και επιτακτική ανάγκη δανεισμού. Δεν έχει παρά να κάνει κανείς τη σύγκριση με την εποχή των γονιών του, που αγόραζαν σπίτια με αποταμιευμένες δραχμές. Αν δεν υπήρχε η υψηλή παραγωγικότητα των χωρών της Ασίας που επέτρεψε την εισαγωγή φτηνών προϊόντων πρώτης ανάγκης για τα λαϊκά στρώματα, δεν θα υπήρχε καν η επίφαση της καταναλωτικής άνεσης την προηγούμενη δεκαετία.

Ούτε και υπάρχει σήμερα επιστροφή στο ολιγαρκές του Έλληνα, στον «λιτό βίο» και τα παρόμοια.

Φτώχεια υπάρχει, τραγική εξαθλίωση και προιούσα, αλλά σιωπηλή, ανθρωπιστική κρίση. Περίπου 3,5 εκατομμύρια άνθρωποι το 2011 ήταν επισήμως φτωχοί και τα πράγματα έγιναν χειρότερα το 2012.

Μεγάλο ποσοστό ζει σε συνθήκες ακραίας υλικής αποστέρησης. Όσοι δεν το αντιλαμβάνονται, ας κάνουν μια επιμορφωτική βόλτα στο Πέραμα. **Η φτώχεια και μάλιστα η ξαφνική και βίαιη μετάβαση σ' αυτήν, μόνο αρετές δεν παράγει. Απόγνωση φέρνει, θυμό, προκατάληψη και τυφλό μίσος.**

Όσοι τέλος, νομίζουν ότι η φτώχεια συνιστά εξυγίανση και κάψιμο λίπους, ότι έτσι θα γίνει δυναμική η ελληνική οικονομία και θα προκύψει η ανάπτυξη, δεν έχουν αντιληφθεί ορισμένα από τα βασικότερα μαθήματα των Οικονομικών. Οι χώρες δεν είναι ούτε άτομα, ούτε νοικοκυριά. Το λεγόμενο «συμμάζεμα» που είναι ευεργετικό για ένα νοικοκυριό γιατί φέρει τα έξοδά του στα μέτρα των εσόδων του, είναι δύναμι καταστροφικό για μια χώρα.

Στις αρχές του 18ου αιώνα ο Μάντεβιλ έγραψε τον Μύθο των Μελισσών, όπου οι μέλισσες δεν έχουν ανησυχίες ηθικής, άρα ξοδεύουν και ζουν με ευμάθεια. Κάποια στιγμή όμως κυριαρχεί η «αρετή» και με αυτήν γίνονται φτωχότερες και δυστυχείς. Στον 20ο αιώνα ο Κένυς εξέφρασε την ίδια περίπου ιδέα ως το «παράδοξο της φειδούς». Το «συμμάζεμα» για μιαν ολόκληρη χώρα, περιορίζει την κατανάλωση και την επένδυση, άρα μικραίνει την παραγωγή και συνεπώς φέρνει νέα μείωση της κατανάλωσης και της επένδυσης και ούτω καθεξής. Αν σας θυμίζει την Ελλάδα του 2010-13, έχετε απόλυτο δίκιο.

Ποιον ρόλο παίζουν λοιπόν, αυτές οι δηλώσεις;

Στην καλύτερη περίπτωση, από πλευράς «πνευματικών ανθρώπων», δείχνουν αφέλεια και έλλειψη κατανόησης του τι συμβαίνει στην χώρα. Στην χειρότερη, ιδίως από πλευράς προβεβλημένων δημοσιογράφων, δείχνουν απόλυτο κυνισμό. Και οι μεν και οι δε δημιουργούν ενοχές εκεί που δεν υπάρχουν, παροτρύνοντας τους πολλούς να δεχτούν τη μοίρα τους. Φτιάχνουν τον ιδεολογικό μανδύα κάτω από τον οποίο η Ελλάδα οδηγείται στον μαρασμό.

πηγή: **costaslapavitsas**